

SOCIETY FOR THE
DISSEMINATION OF
THE SCIENCES,
BUGÁT PÁL
ASSOCIATION

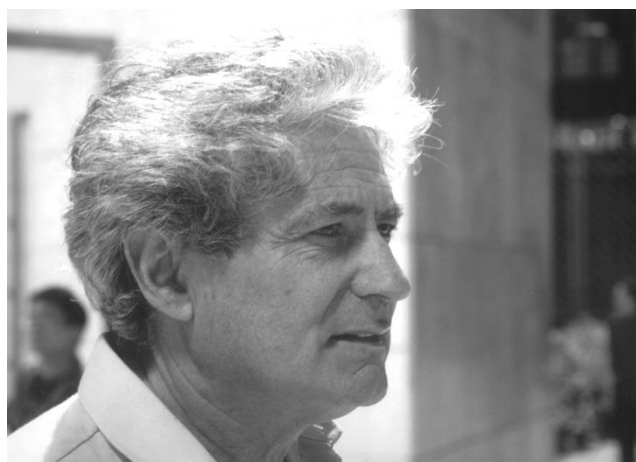
ROMÁN ANDRÁS
MŰEMLÉKVÉDELMI NYÁRI EGYETEM

(49. EGRI MŰEMLÉKVÉDELMI NYÁRI EGYETEM)

*LEHETŐSÉGEK ÉS MÓDSZEREK A MŰEMLÉKEKBEN REJLŐ ÉRTÉKEK
HELYREÁLLÍTÁSÁRA*

2019. JÚNIUS 27 – JÚLIUS 3.

EGER

ROMÁN ANDRÁS
SUMMER UNIVERSITY ON MONUMENT PROTECTION

(49th EGER SUMMER UNIVERSITY ON MONUMENT PROTECTION)

*POSSIBILITIES AND METHODS FOR COGNITION AND RESTORATION
THE IMMANENT VALUES OF MONUMENTS*

27 JUNE – 3 JULY 2019

EGER

A Román András Műemlékvédelmi Nyári Egyetem követve a bevált és jól ismert hagyományait 2019-ben is a legújabb tudományos és gyakorlati eredményekre támaszkodva, rendezi meg továbbképzési programját. Az évenként megrendezett esemény számára az ICOMOS minden évben más aktuális témát választ. Ebben az évben:

ÚJ LEHETŐSÉGEK ÉS MÓDSZEREK A MŰEMLEKKBEN REJLŐ ÉRTÉKEK HELYREÁLLÍTÁSÁRA

címmel rendezi meg továbbképzési programját.

Az ICOMOS Magyar Nemzeti Bizottsága egyik *legfontosabb feladatának* tekinti a *műemlékekkel foglalkozó szakemberek továbbképzését, naprakész ismereteik bővítését*. E célkitűzés megvalósítását szolgálja a minden évben más, aktuális témát választó **Román András Műemlékvédelmi Nyári Egyetem**. Az idén immár 49-ik alkalommal megrendezésre kerülő, itthon és külföldön széles körben ismert és elismert akkreditált szakmai továbbképzés és nemzetközi fórum egyedülálló jelentőséggel bír nemcsak a hazai, hanem nemzetközi műemlékvédelemben is.

A 21. században számos új módszer és technológia kínál lehetőséget a műemlékekben rejlő, korábban nem ismert értékeinek feltárására és bemutatására. Mindnyájunk (szakemberek, tulajdonosok, kezelők, beruházók, önkormányzatok stb.) számára nagy kihívás és nagy felelősség, hogy az új lehetőségek nyújtotta ismereteket a műemlék helyreállítások írott és íratlan szabályainak betartásával a közösség és az utánunk következő generációk hasznára és okulására bemutassuk, hasznosítsuk. *Feladatunk az alkotásokba kódolt értékek megtalálása, és az azokhoz kapcsolódó történetek visszafejtése, valamint az így megtalált értékek adaptív hasznosítása a közösség és az egész társadalom hasznára.*

Nemzetközi elemzések bizonyítják, hogy a műemlékekben rejlő érték történeti és kulturális jelentősége mellett, **jelentős gazdasági és foglalkoztatási tényező is**. Az értékek feltárása, hiteles bemutatása, fenntartható hasznosítása, helyi -, nemzeti - és európai szinten is közösségi érdek, ami csak naprakész tudással rendelkező, együttműködni képes és együttműködésre kész szakemberek munkája nyomán valósulhat meg. **A nyári egyetem olyan nemzetközi szakmai fórum, amelynek oktatási programja elméleti alapokon nyugvó gyakorlati segítséget nyújt a továbbképzésben résztvevő szakemberek munkájához.**

A műemlékekben rejlő érték megőrzésének komplex, sokszereplős feladatait a változások elemzéséből kiindulva, a legújabb tudományos eredményekre támaszkodva fogjuk taglalni. Célunk, hogy minél szélesebb körű kitekintéssel mutassuk be az értékek feltárásának új módszereit, a megőrzés elméleti hátterét, **napjaink tudományos, technikai eredményein nyugvó gyakorlati feladatait, európai célkitűzéseit**. Elemezzük a társadalmi és gazdasági igények folyamatos változásának hatását, a kihívásokat, valamint az érdekelt együttműködését szolgáló módszereket, eszközöket is. A megoldások megismerését **hazai és külföldi esettanulmányok** sora fogja segíteni. A témaköröket történeti és társadalmi környezetbe ágyazva mutatjuk be. A műemlékek - tágabban az örökség - érték, **szakszerű megőrzésének céljait és megoldásait, kreatív hasznosításuk feladatait kiváló hazai és külföldi előadók közreműködésével biztosítjuk**

Az előadások 40-45 percesek. A résztvevő szakemberek mindennapi feladatainak eredményes megoldását

- az elméleti és az egyes szakterületeket érintő összefoglaló előadások mellett, esettanulmányok sorának elemzése, valamint
- az adott téma több oldalról megvilágított részletei, összefüggései is segítik
- A hallottak elsajátításához viták, helyszíni bemutatók, fórum-szerű programok és csoportos foglalkozások járulnak hozzá.
- A **Hallgatók Fórumán a résztvevő szakemberek** beszámolnak saját munkájuk aktuális témához kapcsolódó eredményeiről, tapasztalatairól elősegítve a nemzetközi hallgatóság szakmai tapasztalatcseréjét.
- A hagyományos **egynapos tanulmányút**, valamint a **félnapos egri városlátogatás** célja, hogy a hallgatók az egyes helyszíneken az érdekelt szakemberek bevonásával ismerjék meg és értékeljék a **tágabb régióban, valamint Eger történeti belvárosában** a témához illő példák tanulságait.
- **Az előadók Európa különböző régióiból, a hallgatók zöme a közép-európai régióból érkezik**

A műemlékek védelme, megőrzése és helyreállítása csapatmunka. A **helyreállítások folyamatában a különböző területeket képviselő szakemberek mellett fontos szerepet játszanak a változó hasznosítási igények és a közhangulat is**. Ahogyan a védendő műemlékek köre bővül és változik térben és időben, úgy kap egyre nagyobb jelentőséget a hasznosság és a hasznosítás igénye. **A kényes egyensúly, a közös nevező megtalálása az érintettek feladata és kötelessége. A nyári egyetem programja 2019-ben a műemlékekben rejlő értékek feltárásához bemutatásához és hasznosításához kíván elméleti alapokon nyugvó gyakorlati segítséget nyújtani a résztvevőknek.**

A nyári egyetem elismert továbbképzési lehetőség, amely az „**élethosszig való tanulás**” keretében a műemlékes szakemberek, a döntéshozók, tulajdonosok, önkormányzati és örökségvédelmi szakemberek, valamint az elkötelezett civilek mozgásterét és megoldási lehetőségeit kívánja megvilágítani. A továbbképzés hallgatói és előadói a műemlékes szakma szinte minden területéről érkeznek, rendszeresen üdvözölhetünk szakembereket a környező és a távolabbi európai országokból, sőt más földrészekről is – Dél-Amerikától Afrikáig, Ázsia országaiból, Japántól Indiáig. Érdeme a nyári egyetemnek, hogy segíti azoknak a határon túli – magyar és nem magyar – szakembereknek a munkáját és szakmai eszmecserejét, akik a magyar kulturális identitás megőrzéséhez kapcsolódó örökségvédelemmel foglalkoznak.

A nyári egyetemet akkreditált képzésnek fogadja el a BUDAPESTI MŰSZAKI ÉS GAZDASÁGTUDOMÁNYI EGYETEM a MAGYAR ÉPÍTÉSZ KAMARA akkreditációs bizottsága, amely 2018-ban 8,5 kredit pontot ítelt a résztvevőknek „szabadon választható” kategóriában.

A nyári egyetem nemzetközi jellegének megfelelően a továbbképzés teljes ideje alatt **angol nyelvű szinkrontolmácsolást biztosít**. A továbbképzés előadásait és azok illusztrációját archiváljuk. Ennek köszönhetően az elhangzottak szerkesztett változata kétnyelvű multimédiás kiadvány formájában publikálható. Az eddig elkészült kiadványok az Országos Széchényi Könyvtár nyilvántartásában ISSN és ISBN számmal is rendelkeznek és megtalálhatók a nyári egyetem honlapján.

A MŰEMLEKVÉDELMI NYÁRI EGYETEM TÉMÁI AZ ELMŰLT 48 ÉVBEN

1971. *Magyarország műemlékei*
1972. *Műemléki helyreállítások előkészítése*
1973. *Építészeti helyreállítás és városrendezés*
1974. *A műemlékek helyreállításának problémái*
1975. *A magyar műemlékvédelem távlatai (Múltunk jövője)*
1976. *A műemlékvédelem elvi alapjai*
1977. *A műemlék-helyreállítás gyakorlata*
1978. *A műemlék és környezete*
1979. *A népi építészet emlékeinek védelme*
1980. *A magyar műemlékvédelem sajátos vonásai*
1981. *Képzőművészeti emlékek védelme*
1982. *Műemlékvédelem és társadalom*
1983. *Agrár- és ipartörténeti emlékek védelme*
1984. *Városméretű műemlékvédelem*
1985. *Népi építészeti emlékeink védelme*
1986. *Régészeti műemlékek védelme*
1987. *Új műemlékfajták – műemlékállományunk bővülése*
1988. *Népek és nemzetek közös építészeti öröksége*
1989. *A műemlékvédelem és társtudományai*
1990. *A barokk kor műemlékei*
1991. *Műemléki belső terek*
1992. *A történeti városok védelme és kartája*
1993. *A világ kulturális és természeti öröksége*
1994. *Műemlék lakóházak*
1995. *Várak és várkastélyok*
1996. *A XX. század műemlékei*
1997. *Műemlék-helyreállítások tegnap – ma – holnap*
1998. *A műemlékek sokszínűsége*
1999. *Műemlék és természet*
2000. *Húsz évszázad műemlékei*
2001. *Informatika a műemlékvédelemben*
2002. *A műemlékek immateriális dimenziói*
2003. *Veszélyben az örökség*
2004. *A műemlékek védelmének módszerei és lehetőségei*
2005. *Élvonalbeli műemlékek védelme*
2006. *„Kis Műemlék” – Nagy érték*
2007. *Ki törődik és hogyan a műemlékkel?*
2008. *Ki törődik és hogyan településeinkkel?*
2009. *Műemlékek helyreállítása és helyreállíthatósága (társadalmi igények)*
2010. *Műemlékvédelem – Kutatás*
2011. *Történeti terek és térkapcsolatok*
2012. *Történeti szerkezetek szerepe a műemlékvédelemben*
2013. *Műemlékvédelem – Fenntarthatóság, Megőrzés és Hasznosítás*
2014. *Sokoldalú szakmai együttműködés a műemlék helyreállítások és a műemlékvédelem szolgálatában*
2015. *Műemlékek helyreállításai – Mit, Miért, Hogyan?*
2016. *Helyreállítási feladatok – Társadalmi igények*
2017. *A műemlék helyreállítások gyakorlati feladatai*
2018. *Az európai örökség és az örökségturizmus – feladatok és kihívások*

A ROMÁN ANDRÁS NYÁRI EGYETEM PROGRAMJA

Elnök: Fejérdy Tamás

JÚNIUS 27. CSÜTÖRTÖK

15.00 óra **MEGNYITÓ**

BEVEZETŐ ELMÉLETI ELŐADÁSOK

16.00 óra *AZ ÉRTÉKÍTÉLET TÖRTÉNETI VÁLTOZÁSAI*
Előadó: **Mezős Tamás**

17.00 óra *TÖRTÉNETI ROMOK – VÉDELEM, VAGY REKONSTRUKCIÓ*
Előadó: **Szmygin, Boguslaw**

18.00 óra *MATERIALIZMUS ÉS IDEALIZMUS A (MAGYAR) MŰEMLÉKVÉDELEMBEN*
Előadó: **Nagy Gábor**

19.00 óra *VACSORA, NYITÓEST*

JÚNIUS 28. PÉNTEK

ELMÉLET ÉS GYAKORLAT - ÖSSZEGZŐ ELŐADÁSOK

9.00 óra *MŰEMLÉKI ÉRTÉK MEGŐRZÉSE ÉS HELYREÁLLÍTHATÓSÁGA A VÁROSBAN*
Előadó: **Meggyesi Tamás**

10.00 óra *MŰEMLÉKI ÉRTÉK A KERT - ÉS TÁJÉPÍTÉSZETBEN*
Előadó: **Szabadics Anita**

11.00 óra *MŰEMLÉKEK TÁGULÓ KÖREI – FELADATOK ÉS KIHÍVÁSOK*
Előadó: **Csontos Györgyi**

JÚNIUS 28. PÉNTEK DÉLUTÁN

15.00 óra *AZ ALKALMAZOTT MŰVÉSZETEK SZEREPE ÉS JELENTŐSÉGE*
Előadók: **Bóna István**

16.00 óra *OBJEKTÍV ÉRTÉKSZEMLELET – KUTATÁSI ÉS DOKUMENTÁLÁSI MÓDSZEREK ÉS EREDMÉNYEK*
Előadó: **Krähling János**

17.00 óra *AZ ÉRTÉKEK FENNTARTHATÓSÁGA ÉS HELYREÁLLÍTHATÓSÁGA – KÉRDÉSEK, KÉTSÉGEK ÉS VÁLASZOK*
Előadó: **Luijendijk, Gert Jan**

JÚNIUS 29. SZOMBAT DÉLELŐTT,

FÉL NAPOS TANULMÁNYI KIRÁNDULÁS EGERBE

- 8.00 óra** *EGER VÁROSSZERKEZETI, ÉPÍTÉSZETI, TERMÉSZETI ÉRTÉKEI, SAJÁTOSÁGAINAK HELYSZÍNI TANULMÁNYOZÁSA*
Bemutatók: Botos Judit, Dely György, Fodor László, Prokai Rózsa

JÚNIUS 29. SZOMBAT DÉLUTÁN

- 15.00 óra** *HALLGATÓK FÓRUMA*

JÚNIUS 30. VASÁRNAP

EGÉSZ NAPOS TANULMÁNYI KIRÁNDULÁS

- 7.30 óra** *A RÉGIÓ PÉLDÁI:*
MEZŐTÁRKÁNY, HORTOBÁGY, HAJDÚBÖSZÖRMÉNY, MEZŐKÖVESD
Bemutatók: Dévényi Tamás, Aradi Csaba, Tolnay Zsuzsa,
Ficsor László, Toma Tibor

JÚLIUS 1. HÉTFŐ

ESETTANULMÁNYOK – HAZAI ÉS KÜLFÖLDI PÉLDÁK

- 9.00 óra** *RÉSZ ÉS EGÉSZ KAPCSOLATA, KASSA PÉLDÁJA*
Előadó: Markušova, Tina
- 10.00 óra** *A ZIRCI DUBNICZAI –REGULY HÁZ KUTATÁSÁNAK EREDMÉNYEI*
Előadók: Koppány András, Krizsán András
- 11.00 óra** *AZ APATINI SÖRGYÁR HELYREÁLLÍTÁSA – MIT, MIÉRT, HOGYAN?*
Előadók: Draganić, Anica, Szilágyi Mária

JÚLIUS 1. HÉTFŐ DÉLUTÁN

- 15.00 óra** *A VALLÁSSZABADSÁG HÁZA KOLOZSVÁROTT*
Előadók: Furu Xénia, Furu Árpád
- 16.00 óra** *A JERUZSÁLEMI SZENT SÍR - TEMPLOM ÉRTÉKEI ÉS A BEJÁRATI PORTÁL*
Előadó: Keren-Steinmetz, Hila
- 17.00 óra** *A MŰEMLEKI ÉRTÉK HELYREÁLLÍTÁSA - A KÁRPÁTALJAI TISZABÖKÉNY GÖRÖG KATOLIKUS TEMPLOMÁNAK PÉLDÁJA*
Előadó: Káldi Gyula

JÚLIUS 2. KEDD

- 9.00 óra**   *A SZABADKAI ZSINAGÓGA HELYREÁLLÍTÁSA*
Előadók: Máté Zsuzsa, Fehér Andrea
- 10.00 óra**   *A TISZADOBI ANDRÁSSY KASTÉLY FELÚJÍTÁSA*
Előadó: Balázs Tibor
- 11.00 óra**   *A VÁROSLIGETI OLOF PALME - HÁZ FELÚJÍTÁSÁRÓL*
Előadó: Sági Attila
- 12:00 óra**   *A BÉKÉSCSABAI VASÚTÁLLOMÁS HELYREÁLLÍTÁSA*
Előadók: Bánszky Szabolcs, Terbe Erzsébet

JÚLIUS 2. KEDD, DÉLUTÁN

- 18.00 óra**   *A NYÁRI EGETEM TAPASZTALATAINAK ÖSSZEGZÉSE*
ÖSSZEGZÉS,
DIPLOMAOSZTÁS,
DÍSZVACSORA,

JÚLIUS 3. SZERDA

Elutazás

A rendezők a programváltozás jogát fenntartják.

A rendezők elnézést kérnek, ha az előadók a meghirdetett előadásukat az utolsó pillanatban esetleg lemondják.

A NYÁRI EGYETEM ELŐADÓI

- ARADI CSABA, DR.,** ÖKOLÓGUS (MAGYARORSZÁG)
- BALÁZS TIBOR,** PRO-ARCHITECTURA DÍJAS ÉPÍTÉSZ (MAGYARORSZÁG)
- BÁNSZKY SZABOLCS,** ÉPÍTÉSZMÉRNÖK, MATA-DÓR ARCHITEKTÚRA TERVEZŐMŰHELY KFT (MAGYARORSZÁG)
- BÓNA ISTVÁN, DR.** EGYETEMI DOCENS, FESTMÉNY RESTAURÁTOR (MAGYARORSZÁG)
- BOTOS JUDIT,** ÉPÍTÉSZ, VEZETŐ TERVEZŐ, MANUAL ART DESIGN STÚDIÓ KFT (MAGYARORSZÁG)
- CSONTOS GYÖRGYI, DR. DLA.,** DOCENS, SZT. ISTVÁN EGYETEM YBL MIKLÓS ÉPÍTÉSTUDOMÁNYI KAR (MAGYARORSZÁG)
- DELY GYÖRGY,** YBL DÍJAS ÉPÍTÉSZ, EGRI ÉPÍTÉSZIRODA KFT (MAGYARORSZÁG)
- DÉVÉNYI TAMÁS, DLA,** YBL DÍJAS ÉPÍTÉSZ (MAGYARORSZÁG)
- DRAGONIC ANICA, PHD,** ÉPÍTÉSZ, KUTATÓ, ÚJVIDÉKI EGYETEM (SZERBIA)
- FEHÉR ANDREA,** ÉPÍTŐMÉRNÖK, ÉPÍTÉSVEZETŐ (SZERBIA)
- FEJÉRDY TAMÁS, DLA,** ÉPÍTÉSZMÉRNÖK, MŰEMLEKVÉDELMI SZAKMÉRNÖK, AZ ICOMOS MNB TISZTELETBELI ELNÖKE (MAGYARORSZÁG)
- FICSOR LÁSZLÓ, DR.** HIVATALVEZETŐ HAJDÚBÖSZÖRMÉNYI JÁRÁSI HIVATAL (MAGYARORSZÁG)
- FODOR LÁSZLÓ,** RÉGÉSZ (MAGYARORSZÁG)
- FURU ÁRPÁD, DR.** ÉPÍTŐMÉRNÖK, MŰEMLEKVÉDELMI SZAKMÉRNÖK, NÉPRAJZKUTATÓ, A MAGYAR UNITÁRIUS EGYHÁZ MŰEMLEKVÉDELMI ÉS TURISZTIKAI TANÁCSADÓJA (ROMÁNIA)
- FURU XÉNIA,** ÉPÍTÉSZ, MŰEMLEKVÉDELMI SZAKMÉRNÖK, A MAGYAR UNITÁRIUS EGYHÁZ ÉPÍTÉSZETI TANÁCSADÓJA (ROMÁNIA)
- KÁLDI GYULA,** FORSTER ÉS GRANASZTÓI DÍJAS ÉPÍTÉSZ (MAGYARORSZÁG)
- KEREN-STEINMETZ, HILA,** ÉPÍTÉSZ, ICOMOS, CIVVIH (IZRAEL)
- KOPPÁNY ANDRÁS,** MŰEMLEKES SZAKÉRTŐ, KUTATÓ, MAGYAR ÉPÍTÉSZETI MÚZEUM - MŰEMLEKI DOKUMENTÁCIÓS KÖZPONT (MAGYARORSZÁG)
- KOVÁCS ERZSÉBET, DR.** ÉPÍTÉSZ, MŰEMLEKVÉDELMI SZAKMÉRNÖK, ICOMOS MNB (MAGYARORSZÁG)
- KRÄHLING JÁNOS DR.** TANSZÉKVEZETŐ EGYETEMI TANÁR, BME, ÉPÍTÉSZETTÖRTÉNETI ÉS MŰEMLEKI TANSZÉK (MAGYARORSZÁG)
- KRIZSÁN ANDRÁS, DLA,** YBL DÍJAS ÉPÍTÉSZ, A MAGYAR ÉPÍTŐMŰVÉSZ SZÖVETSÉG ELNÖKE (MAGYARORSZÁG)
- LUIJENDIJK, GERT JAN,** ÉPÍTÉSZ, (HOLLANDIA)
- MARKUŠOVA, TINA,** ÉPÍTŐMÉRNÖK, MŰEMLEKVÉDELMI SZAKMÉRNÖK, IGAZGATÓ, KASSAI MŰEMLEKVÉDELMI IRODA (SZLOVÁKIA)
- MÁTÉ ZSUZA,** ÉPÍTÉSZ, MŰEMLEKI SZAKÉRTŐ (MAGYARORSZÁG)
- MEGGYESI TAMÁS,** ÉPÍTÉSZ, PROFESSZOR EMERITUS (MAGYARORSZÁG)
- MEZŐS TAMÁS, DLA., CSC.,** EGYETEMI TANÁR BME (MAGYARORSZÁG)
- NAGY GÁBOR,** ÉPÍTÉSZ, A PEST-MEGYEI ÖRÖKSÉGVÉDELEM VEZETŐJE (MAGYARORSZÁG)
- PROKAI RÓZSA,** EGYETEMI OKTATÓ (MAGYARORSZÁG)
- SÁGHI ATTILA,** VEZÉRIGAZGATÓ-HELYETTES, FEJLESZTÉSI IGAZGATÓ, (MAGYARORSZÁG)
- SZABADICS ANITA,** MŰEMLEKI FEJLESZTÉSI OSZTÁLYVEZETŐ, NEMZETI ÖRÖKSÉGVÉDELMI ÉS FEJLESZTÉSI NONPROFIT KFT (MAGYARORSZÁG)
- SZILÁGYI MÁRIA, PHD,** ÉPÍTÉSZ, KUTATÓ ÚJVIDÉKI EGYETEM (SZERBIA)
- SZMIGIN BOGUSLAW,** AZ ICOMOS NEMZETKÖZI ELMÉLETI, FILOZÓFIAI SZAKBIZOTTSÁGÁNAK ELNÖKE (LENGYELORSZÁG)
- TERBE ERZSÉBET,** ÉPÍTÉSZ, BELSŐÉPÍTÉSZ, MŰEMLEKVÉDELMI SZAKMÉRNÖK (MAGYARORSZÁG)
- TOLNAY ZSUZA,** VILÁGÖRÖKSÉGI SZAKREFERENS, HORTOBÁGYI NEMZETI PARK (MAGYARORSZÁG)
- TOMA TIBOR,** MEZŐKÖVESD FŐÉPÍTÉSZE (MAGYARORSZÁG)

Following our proven and well known tradition the Román András Summer University on Monument Protection in 2019 as well is going to organize it's further education programme, based on the newest scientific and technical results. . It is an annual event, organized and realized by ICOMOS, Hungary. The theme is different each year, and current of the present days. The title and topic this year is:

POSSIBILITIES AND METHODS FOR COGNITION AND RESTORATION THE IMMANENT VALUES OF MONUMENTS

ICOMOS Hungarian National Committee regards its most important task to contribute to the further education and dissemination of the up-to-date knowledge for professionals dealing with protected monuments. In the realization of the above mentioned objective, the Román András Summer University on Monument Protection is an important professional further education programme and international forum, widely recognized in Hungary and abroad as well. In 2019, it will be the 49th course of it.

In the 21st century we can use numerous new methods and technology for the exploitation the immanent values of monuments. Besides utilizing the new information, it is a challenging and responsible duty for all of us (professionals, owners, managers, investors, local governments, etc.) to observe and consider the written and unwritten rules and principles of restoration, as well. Our task is to find the immanent and the historic values of monuments as well as the adaptive exploitation of them, for the society and for the next generation.

As it has been proved by international studies, the immanent values of monuments have, besides their historic and cultural meaning, an important economic and employment impact, as well. Therefore research, exploitation, authentic presentation and sustainable use of the immanent values of monuments are not only individual, but collective interest. To take advantage of this phenomenon it needs well educated co-operating professionals. All can be realized by those professionals whose knowledge is up-to-date. The summer university course is an international professional forum which provides theory-based information and practical advise for the participants, within the given topic, by means of its educational programme.

The many-figured complex and sophisticated tasks of monument preservation will be analysed on the basis of new possibilities and methods for cognition and restoration of the immanent values of monuments. Our aim is to demonstrate the manifold tasks, and examine the scientific and technical background of the efficient restoration with wide range of Hungarian and international scientific and practical results.

We are going to reveal the consequences of the changing demands and challenges, as well as the methods of co-operation between the parties involved. Understanding the problems and the adequate practical solutions will be helped by series of Hungarian and foreign case studies. The subjects will be embedded in a historical and social milieu. Comprehensive, professional restoration, the well maintained original, or the well-defined new function, sustainability and the new demands will be presented by excellent Hungarian and foreign lecturers.

The duration of each lecture is 40-45 minutes. The curriculum of the summer course provides an interdisciplinary platform for broad understanding of the immanent values of monuments. The participants

- will be helped in the solution of their everyday tasks, by theoretical and comprehensive presentations, besides the series of case studies
- can get acquainted with the details of the given subjects in different points of view, enlightened by the recent knowledge
- Discussions, forum-like programmes, workshops and site visits (guided by authorized professionals) going to contribute to understanding all of the information
- The traditional and very successful Students' Forum offers the possibility for the students to give account of the results of their own work and experience. It helps the international exchange of experiences.
- In the course of the traditional one-day study tour to the region and the half-day visit to the historic city of Eger, with the help of professionals concerned, we provide more possibilities for the participants to get acquainted with problems, and draw the lessons by the visited cases.
- The lecturers are representatives of prestigious universities and institutions from all around Europe and representatives of ICOMOS
- Participants represent almost all fields of monument protection

The education, as it has been during the almost five decades of its history, gives direct professional support for those working on research, restoration, or in the other fields of protection and preservation of monuments, as for those, who work on continuous maintenance and repair. The programme will serve these purposes in 2019 as well.

In the field of historic monument protection the summer university is an exceptional opportunity for further, and life-long education for Hungarian and foreign decision makers, professionals, owners, local governments and also committed civilians. Among the students of this further education we can regularly greet professionals from different countries of Europe, and also from other continents, from South America to Africa, or from Japan to India. It is an additional merit of this event to have participants from neighbouring countries dealing with heritage protection as such, and also ones dealing with Hungarian heritage.

The summer course is acknowledged as an accredited training in Hungary and some foreign countries, as well. The participants were awarded 8,5 credit points in the optional category by the accreditation committee of the Chamber of Hungarian Architects in 2018.

Simultaneous translation in English is provided all through the period of the international summer course. The files of presentations and the illustrations are archived in order to make a bilingual multimedia publication. The already released publications have ISSN and ISBN number in the register of the National Széchenyi Library, and can also be found on the website of the summer university.

Issues of the summer university in the past 48 years

- 1971. *Monuments in Hungary*
- 1972. *Preparing Monument -restoration*
- 1973. *Architectural Restoration and Town-planning*
- 1974. *The problems of Monument - restoration*
- 1975. *Perspectives of Monument - protection in Hungary*
- 1976. *The Theoretical Bases of Monument- protection*
- 1977. *The Practice of Monument-restoration*
- 1978. *The Monument and its Environment*
- 1979. *The Protection of Rural Architecture*
- 1980. *Special Characteristics of Monument-protection in Hungary*
- 1981. *Protection of the Pieces of Fine Art*
- 1982. *Monument-protection and the Society*
- 1983. *Protection of Agricultural and Industrial Monuments*
- 1984. *Monument-protection on Town Level*
- 1985. *Protection of The Pieces of The Rural Architecture*
- 1986. *Protection of Archaeological Monuments*
- 1987. *New Types of Monuments – How Our Monuments Grow in Number*
- 1988. *The Common Built Heritage of Nations and Peoples*
- 1989. *Monument-protection and its Related Branches of Knowledge*
- 1990. *Monuments of The Baroque Age*
- 1991. *Historic Interiors*
- 1992. *The Protection and the Charter of Historic Towns*
- 1993. *Cultural and Natural World Heritage*
- 1994. *Historic Dwelling Houses*
- 1995. *Castles and Fortresses*
- 1996. *The historic monuments of the Twenty Century*
- 1997. *Monument restoration yesterday – today – tomorrow*
- 1998. *Many-coloured historic monuments*
- 1999. *Monuments and nature*
- 2000. *Monuments of Twenty Centuries*
- 2001. *Informatics in the protection of monuments*
- 2002. *Immaterial dimensions of monuments*
- 2003. *Heritage at Risk*
- 2004. *Methods and opportunities in monument protection*
- 2005. *Protection of front-rank monuments*
- 2006. *“Small monument” - high value*
- 2007. *Who looks after historical monuments? And how do they do it?*
- 2008. *Who cares about our settlements, and how?*
- 2009. *Heritage protection – needs of the society*
- 2010. *Monument Protection – Research*
- 2011. *Historical interiors and exteriors*
- 2012. *Historical construction and their role in protection of monuments*
- 2013. *Sustainability – Monument Protection Preservation and utilisation*
- 2014. *Comprehensive professional co-operation for restoration and protection of monuments*
- 2015. *Restoration of historic monuments – What, Why, How?*
- 2016. *Tasks of restoration – demands of society*
- 2017. *Practical tasks of restoration*
- 2018. *European heritage and heritage’ tourism - tasks and challenges*

ANDRÁS ROMÁN SUMMER UNIVERSITY COURSE PROGRAMME

President: Tamás Fejérdy

27 JUNE, THURSDAY

15.00   **OPENING CEREMONY**

INTRODUCTORY THEORETIC PRESENTATIONS

16.00   *THE CHANGES OF HISTORIC VALUE ESTIMATION*
Lecturer: Tamás Mezős

17.00   *HISTORIC RUINS – PROTECTION OR RECONSTRUCTION*
Lecturer: Bogusław Szmygin

18.00   *MATERIALISM AND IDEALISM IN (HUNGARIAN) MONUMENT PRESERVATION*
Lecturer: Gábor Nagy

19.00   *GALA DINNER, WELCOME PARTY*

28 JUNE, FRIDAY

EVALUATIVE PRESENTATION OF THEORY AND PRACTICE

9.00   *VALUES AND MONUMENT VALUES IN SETTLEMENTS*
Lecturer: Tamás Meggyesi

10.00   *MONUMENT VALUES IN GARDENS AND IN LANDSCAPE ARCHITECTURE*
Lecturer: Anita Szabadics

11.00   *GROWING CIRCLE OF MONUMENT PROTECTION – TASKS AND CHALLENGES*
Lecturer: Györgyi Csontos

28 JUNE, FRIDAY, AFTERNOON

15.00   *THE APPLIED ART'S ROLE AND MEANING IN VALUE ESTIMATION*
Lecturer: István Bóna

16.00   *OBJECTIVE APPRAISEMENT – SURVEYING/RESEARCHING METHODS AND RESULTS*
Lecturer: János Krähling

17.00   *THE SUSTAINABILITY AND RESTORABILITY OF VALUES – QUESTIONS,
DOUBTS AND ANSWERS*
Lecturer: Gert Jan Luijendijk

29 JUNE, SATURDAY

VALUES AND PARTICULARITIES IN THE HISTORIC TOWN OF EGER (SITE VISIT)

Presenters: Judit Botos, György Dely, László Fodor, Rózsa Prokai

29 JUNE, SATURDAY, AFTERNOON

15.00   **STUDENT'S FORUM**

30 JUNE, SUNDAY

ONE-DAY STUDY TOUR – THE EXAMPLES OF THE REGION

7.30   **MEZŐTÁRKÁNY, HORTOBÁGY, HAJDÚBÖSZÜRMÉNY, MEZŐKÖVESD**

*Presenters: Tamás Dévényi, Zsuzsa Tolnay, Csaba Aradi,
László Ficsor, Tibor Toma*

1 JULY, MONDAY

CASE STUDIES– HUNGARIAN AND FOREIGN EXAMPLES

9.00   **RELATION BETWEEN UNITS AND ENTIRETY, THE EXAMPLE OF KOŠICE**

Lecturer: Tina Markušova

10.00   **THE RESULTS OF THE RESEARCH WORK IN DUBNICZAI – REGULY HOUSE, ZIRC**

Lecturers: András Koppány, András Krizsán

11.00   **THE RESTORATION OF THE BREWERY IN APATINE – WHAT, WHY, HOW?**

Lecturers: Anica Draganić, Mária Szilágyi

1 JULY, MONDAY, AFTERNOON

15.00   **HOUSE OF RELIGIOUS FREEDOM IN CLUJ-NAPOCA**

Lecturers: Xénia Furu, Árpád Furu

16.00   **THE IMMANENT VALUES OF HOLY SEPULCHER**

IN JERUSALEM AND THE ENTRANCE PORTAL

Lecturer: Hila Keren-Steinmetz

17.00   **THE RESTORATION OF THE IMMANENT VALUES OF MONUMENT - THE EXAMPLE**
OF THE GREEK CATHOLIC CHURCH IN TISZABÖKÉNY, SUB-CARPATHIAN

Lecturer: Gyula Káldi

2 JULY, TUESDAY

- 9.00**   *THE RESTORATION OF THE SYNAGOGUE IN SUBOTICA*
Lecturers: Zsuzsa Máté, Andrea Fehér
- 10.00**   *THE RESTORATION OF IMMANENT VALUES OF ANDRÁSSY CASTLE IN TISZADOB*
Lecturer: Tibor Balázs
- 11.00**   *ABOUT THE RESTORATION OF THE OLOF PALME HOUSE IN THE CITY PARK*
Lectures: Attila Sághi
- 12.00**   *THE RESTORATION OF THE RAILWAY STATION IN BÉKÉSCSABA*
Lecturers: Szabolcs Bánszky, Erzsébet Terbe
- 18.00**   **CLOSING EVENTS**
SUMMARY,
PRESENTATION OF DIPLOMAS,
GALA DINNER, FAREWELL PARTY

3 JULY, WEDNESDAY

Departure

The organisers reserve the right to change the program.
The organisers apologise for any eventual change of the programme

LECTURERS OF THE SUMMER COURSE

CSABA ARADI, DR., ECOLOGIST (HUNGARY)

TIBOR BALÁZS, PRO-ARCHITECTURA AWARDED ARCHITECT (HUNGARY)

BÁNSZKY SZABOLCS, ARCHITECT, MATA-DÓR ARCHITEKTÚRA PLANNING OFFICE LTD (HUNGARY)

ISTVÁN BÓNA DR. UNIVERSITY ASSOCIATE PROFESSOR, PAINTING RESTORER (HUNGARY)

JUDIT BOTOS ARCHITECT, SENIOR DESIGNER, MANUAL ART DESIGN STUDIO LTD (HUNGARY)

GYÖRGY CSONTOS, DR. DLA., ASSOCIATE PROFESSOR, SZT. ISTVÁN UNIVERSITY YBL MIKLÓS FACULTY OF ARCHITECTURAL SCIENCES (HUNGARY)

GYÖRGY DELY, YBL AWARDED ARCHITECT, EGRI ÉPÍTÉSZIRODA LTD (HUNGARY)

TAMÁS DÉVÉNYI, DLA, YBL – AWARDED ARCHITECT (HUNGARY)

ANICA DRAGONIĆ, PhD, ARCHITECT, RESEARCHER, UNIVERSITY OF NOVI SAD (SERBIA)

ANDREA FEHÉR, CIVIL ENGINEER, SITE ARCHITECT (SERBIA)

TAMÁS FEJÉRDY, DLA, ARCHITECT, CONSERVATOR, HONORARY PRESIDENT OF ICOMOS (HUNGARY)

LÁSZLÓ FICSOR, DR. HEAD OF DISTRICT OFFICE, HAJDÚBÖSZÖRMÉNY (HUNGARY)

LÁSZLÓ FODOR, ARCHEOLOGIST (HUNGARY)

ÁRPÁD FURU, DR. CIVIL ENGINEER, SPECIALIST ON CONSERVATION, ETHNOGRAPHER, THE ADVISOR OF HUNGARIAN UNITARIAN CHURCH (ROMANIA)

XÉNIA FURU, ARCHITECT, SPECIALIST ON CONSERVATION, THE ADVISOR OF HUNGARIAN UNITARIAN CHURCH (ROMANIA)

GYULA KÁLDI, FORSTER - AND GRANASZTÓI AWARDED ARCHITECT (HUNGARY)

HILA KEREN-STEINMETZ, ARCHITECT, ICOMOS, CIVVIH (ISRAEL)

KOPPÁNY ANDRÁS, RESEARCHER, EXPERT ON MONUMENT PROTECTION, HUNGARIAN MUSEUM OF ARCHITECTURE - DOCUMENTARY CENTRE OF MONUMENTS (HUNGARY)

ERZSÉBET KOVÁCS, DR., ARCHITECT, SPECIALIST ON CONSERVATION, ICOMOS HUNGARY (HUNGARY)

JÁNOS KRÄHLING, DR. UNIVERSITY PROFESSOR, BME, HEAD OF DEPARTMENT OF HISTORY OF ARCHITECTURE AND PROTECTION OF MONUMENTS (HUNGARY)

ANDRÁS KRIZSÁN, DLA, YBL AWARDED ARCHITECT, PRESIDENT OF HUNGARIAN ASSOCIATION OF ARCHITECTS (HUNGARY)

GERT JAN LUIJENDIJK, ARCHITECT, (NETHERLANDS)

TINA MARKUŠOVA, CONSTRUCTION ENGINEER, SPECIALIST ON CONSERVATION, DIRECTOR OF REGIONAL MONUMENT PROTECTION OFFICE OF KOŠICE (SLOVAKIA)

ZSUZSA MÁTÉ, ARCHITECT, EXPERT ON MONUMENT PROTECTION (HUNGARY)

TAMÁS MEGGYESI, ARCHITECT, PROFESSOR EMERITUS (HUNGARY)

TAMÁS MEZŐS, DLA.,CSC., UNIVERSITY PROFESSOR, BME (HUNGARY)

GÁBOR NAGY, ARCHITECT, HEAD OF PROTECTION OF MONUMENTS IN PEST- COUNTY (HUNGARY)

RÓZSA PROKAI, UNIVERSITY LECTURER (HUNGARY)

SÁGHI ATTILA, DEPUTY CEO/HEAD OF DEVELOPMENT (HUNGARY)

ANITA SZABADICS, HEAD OF DEPARTMENT, NATIONAL MONUMENT DEVELOPING NONPROFIT LTD (HUNGARY))

MÁRIA SZILÁGYI, PhD, ARCHITECT, RESEARCHER, UNIVERSITY OF NOVI SAD (SERBIA)

BOGUSŁAW SZMYGIN, PRESIDENT, ICOMOS ISC THEORY AND PHYLOSOPHY OF CONSERVATION AND RESTORATION (POLAND)

ERZSÉBET TERBE, ARCHITECT, INTERIOR ARCHITECT, SPECIALIST ON CONSERVATION (HUNGARY)

ZSUZSA TOLNAY, WORLD HERITAGE SPECIALIST, HORTOBÁGY NATIONAL PARK (HUNGARY)

TOMA TÍBOR, CHIEF ARCHITECT, MEZŐKÖVESD (HUNGARY)

A Nyári Egyetem szervezői - The Organisers of the Summer University:

A SZAKMAI PROGRAM FELELŐSE:

KOVÁCS ERZSÉBET DR. ÉPÍTÉSZ, MŰEMLÉKVÉDELMI SZAKMÉRNÖK,

ICOMOS MAGYAR NEMZETI BIZOTTSÁG

1113 Budapest, Daróczi út 1-3.

HEAD OF THE PROFESSIONAL PROGRAMME:

ERZSÉBET KOVÁCS DR. ARCHITECT, SPECIALIST ON MONUMENT PROTECTION,

ICOMOS HUNGARIAN NATIONAL COMMITTEE

H-1113, Budapest, Daróczi Str. 1-3.

A NYÁRI EGYETEM FELELŐS SZERVEZŐJE:

BODÓ PÉTER, VEGYÉSZMÉRNÖK, KÖRNYEZETVÉDELMI SZAKMÉRNÖK, IGAZGATÓ

TUDOMÁNYOS ISMERETTERJESZTŐ TÁRSULAT BUGÁT PÁL EGYESÜLETE

3300 Eger, Klapka György u. 9.

MANAGER OF THE SUMMER UNIVERSITY:

PÉTER BODÓ, CHEMICAL ENGINEER, ENVIRONMENTAL CONSULTING ENGINEER, DIRECTOR,

SOCIETY FOR THE DISSEMINATION OF THE SCIENCES, BUGÁT PÁL ASSOCIATION

H-3300 Eger, Klapka György Str. 9.

TÁMOGATÓK - SPONSORS

NATIONAL CULTURAL FUND (OF HUNGARY)